

iskreno pohvalo dali Čehom in Moravanom, moramo jo dati tudi Kranjcem našim. Politično zrelo ljudstvo je. Slava mu! — Danes volijo mesta in trgi. Nadjamo se, da ne bodo zaostali za našimi občinami na kmetih, in da tudi bela Ljubljana nam pošlje obá slavnoznana svoja mestjana: dr. Tomana in Kluna s toliko večino v deželni zbor, s kolikoršno kmečke občine pošljejo svoje!

— Cesarski gospod namestnik je unidan dal v posebnem dopisu novim okrajnim gosposkam poduk, kako naj se obnašajo v svoji službi. Zastran domačega našega jezika v kancelijah jim ukazuje sledeče: „Kar se tiče jezika, mora se željam slovenskega ljudstva, kar največ je mogoče, pravica skazovati. Kar kancelii kdo v slovenskem (domačem) jeziku podá, to se mu mora tudi v slovenskem jeziku od gosposke rešiti. Če se ljudem kaj natisnjenega (drukanega) pošlje, mora se tisti tisek rabiti, ki je slovenski narejen. V zapisnike (protokole) naj se to, kar se slovenski pové, tudi slovenski zapiše. Sploh naj bo uradnikom resna skrb, da se popolnoma naučijo slovenskega jezika ne le v besedi, temuč tudi v pisanji.“ — Ta ukaz je pravičen; skrbi nas le to, ali ne bo le samo na papirji ostal, kakor že marsikter drug? Da so se že po razposlanem tem ukazu izkaznice pri volitvah za deželni zbor vsem našim ljudem po kmetih, mestih in trgih pošiljale v nemškem jeziku kot „Legitimationskarten“, to povišuje našo skrb, da ne ostane zopet vse le — pri besedi. Že preveč smo zaupanje zgubili pri ukazih, kjer je sicer mala pa tehtna beseda: „so viel als thunlich“ vmes.

— V Ljubljano prisedši Novomeščani nam pripovedujejo, kako zeló je osupnila mesto ta novica, da g. Grega Kršič, sodniški tajnik, in g. Ogrinec, sodniški svetovalec, obá spoštovana uradnika, prvi še mlad, le kakih 13—14 let v službi, sta djana v penzijo. Vse vgibuje: kaj da bi utegnilo temu vzrok biti? Vendar ne pošteni njuni národni značaj?! — Gospod Kastelic pride za adjunkta v Celj.

— Pomočno društvo za obrtnike je imelo v nedeljo svoj letni, mnogo obiskani letni zbor. Več o njem prihodnjič.

— Spominek za dr. Knoblechter-ja, izdelan po mojstrih domačih Zajcu in Tomanu, je gotov in se bo vzdal v cerkev v Št. Kocijanu, rojstnem kraji slavnega našega rojaka, ki se je skozi 10 let bojeval z nezdravim podnebjem in trdovratnostjo zamorcev in na poti v svojo domovino na Neapolitanskem 13. aprila 1858. leta umrl.

— V veliki etnografični razstavi v Moskovi, ki se odpre aprila meseca, bojo slovenske dežele, kolikor nam je zdaj znano, zastopane po národnih nošnjah kranjskih (iz okolice ljubljanske) in pa koroških (iz zilske doline). Kdor se želi meseca maja po znižani ceni v Moskovo peljati, naj se oglasi pri vredništvu „Zukunft“ na Dunaji, pa kmalu.

— (*Beseda v čitalnici.*) Beseda, ki je bila v nedeljo v čitalnici naši, vršila se je prav dobro. Gospodje pevci zapeli so nam dva zbora: „Ljubico“ in „Strune“; posebno drugi zbor našega prerano umrlega Kam. Mašeka segal nam je globoko v srce; peli so ga pa tudi prav iz srca. Gospodičina Š. pela je z milim in prijetnim glasom svojim Mašekovo: „Zgubljeno vero“ in se nam pokazala zopet umetnico v petji. V našem pevovodji gosp. Prohazku smo slišali včeraj mojstra na goslih. Sonato Beethovenovo za gosle in glasovir izpeljal je s pomočjo izvrstne naše pianistinje gospodičine H. prav mojstersko. Cveterogodba Mozartova

pokazala nam je, kako dobre moči ima naša čitalnica. Naj bi nas ti gospodje večkrat razveselili s tako mило in v srce segajočo godbo! Prav vrlo se je obnašal tudi naš domači orkester. Titelnova slovanska overtura zbudila je pri „Hej Slovani“ navdušenost vsega občinstva. Glediščina Igra „Zakonska sol“ vršila se je prav dobro. Gospodičina P. je bila zares prav ljubeznjiva ženica. V njenih rokah je vsaka naloga gotovo v dobrih rokah. Tako je bilo pa tudi danes. Pa tudi gospoda D. in O. izpeljala sta svoje nalogi primerno, tako, da je bila igra z veliko pohvalo sprejeta. Dvorana bila je polna, zadovoljstvo občno. Slava gospodičinam in gospodom, ki so tako lepo izvršili program današnji, pa tudi čast in hvala gospodom, ki so ga tako zanimivo sestavili!

— Prevažni boj za volitev deželnih poslancev jemal je našemu listu tako ves prostor, da je moral zanemariti marsikaj. Tako nismo omenili veselice Sokolove pustni torek, ki že več let ima velik renomé. Letošnja je bila še bolj polna (oddalo se je 400 vstopnic), še bolj zanimiva po vkusnih kostumih in maskarah, in še bolj živahna od poprejšnih let. Pražki „Sokol“ je našemu poslal srčen pozdrav, in to je jako povzdignilo radost večera!

— (*Vredništvu je došlo iz častitih rok to-le pisemce*): Ljube „Novice“! Sporočite „Laibacherici“ mojo posebno hvalo. Cesar jaz sam — ustmeno in pismeno — nisem mogel doseči, to je naglo dosegla Vaša kratka opazka v poslednjem listu. Zdaj vem, da ima naša cesarska knjižnica tudi dr. Miklošičevo knjigo: Monumenta linguae palaeslovenicae e codice Suprasliensi (1851), — in da izmed družih njegovih spisov v nji samo teh treh še ni: 1) Joannis Chrysostomi homilia in ramos palmarum (1844, t. j. 1845); 2) Chrestomathia palaeslovenica (1854); in 3) Monumenta serbica (1858). Cf. Laib. Zeitg. 22. März Nr. 67. — Jaz pa doslej še tudi teh-le v nji nisem mogel dobiti: 4) Lautlehre der altslov. Spr. (1850); 5) Chrestomathia palaeslovenica cum speciminibus reliquarum linguarum slavicarum (1861); 6) Evangelium s. Matthaei palaeo-sloven. (1856); 7) Die Bildung der Nomina im Altsloven. (1858); 8) Die Bildung der slavischen Personennamen (1860); 9) Acta et diplomata graeca medii aevi (Mikl. et Mueller. I. 1860. II. 1862.); 10) Die slavischen Elemente im Rumunischen; 11) Die Rusalien, ein Beitrag zur slavischen Mythologie; 12) Die Verba impersonalia im Slavischen itd. — Ker Vam je „Laibacherica“ tako zeló prijazna in postrežna, poprosite jo, da blagovoli povedati slovenskemu svetu, da so tudi te Miklošičeve knjige v naši cesarski knjižnici; saj menda je prav in se spodobi, da ima celó vse tudi male spise slavnega Slovenca dr. Fr. Miklošiča. Z Bogom!

Resnicki.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

Nove volitve zarad razpuščenih deželnih zborov potrebovale so toliko razprav v listu našem, da smo z nekterimi novicami na dolgu ostali. Al tudi še danes moramo začeti z novimi volitvami, ker nič drugega ni za Avstrijo dan danes tako važno, kakor so — in to v prvi vrsti — volitve za česki deželni zbor, potem volitve za moravski in kranjski. Kaj mislite: kako so se vršile volitve na Českem in Markem? ali so se morebiti dali volilci v kozji rog ugnati, da so, morebiti oplašeni po vsakovrstnih silnih in nesramnih agitacijah, namesti poprejšnjih nove volili?

Nikakor ne! Trdni kot skala so v mestih in trgih in na kmetih stali volilci za svoje poprejšnje in jih volili še z veliko večjo večino glasov kakor prvokrat, mnoge pa celo enoglasno. S tem je ljudstvo sijajno pokazalo, da potrди obnašanje svojih poslancev. Kako bodo izpadle volitve vélicih posestnikov na Českem in Marskem, ni nam še znano; „Politika“ misli, da bode večina tudi v tej vrsti gotovo za poprejšnje poslance, in „Vaterland“ pravi, „če tudi na volilce vélikih posestnikov grozovito pritiskajo, vendar ni verjeti, da bi kdo tako kratke pameti in tako malo možá bil, da bi čez dva meseca sam sebe zatajil! Al res neverjetno je, kako napenja vlada vse moči povsod, da bi svoje ljudi spravila v zборе; „Politika“ popisuje v Pragi, kako so po vrsti, od višega do najnižega uradnika, vsi šli k volitvam; vsak je peljal svojo množico; — prav tako delajo tudi drugod po Českem, Moravskem in Kranjskem. Saj vendar minister Beust ne misli, da le uradniki prav za prav namestujejo narod, ktereга presvitli cesar slišati hoče? — Magjari so prav židane volje, da jim vse tako po volji gré. Zdaj besedujejo v deželnem zboru o tem, kako naj se skupne zadeve z drugimi deželami avstrijskimi uravnajo; kaže se sicer večini Deakovi neka nasprotna stranka, ktera skače na noge, češ, da se preveč ponuja drugim deželam; al nam se dozdeva, da to dela tako imenovana „levica“ samo zato, da druge dežele avstrijske vidijo, da vendar še vsi želodci magjarski niso nasiteni pri bogato obloženi Deakovi mizi! — Ker je Ogerska svoje ministre dobila, zato je prestalo za Avstrijo „državno ministerstvo“, ki je bilo z oktobersko diplomom leta 1860 ustanovljeno; na mesto njegovo stopilo je ministerstvo, ki se zdaj za novo ustvarjeno Cislajtanijo imenuje ministerstvo notranjih oprav, in grof Taaffe je voditelj njegov, kakor baron Becke voditelj denarstvenega ministerstva, kar je grof Lariš odstopil. — Kako bojo cislajtanski in ogerski ministri skupaj orali, bode prihodnost učila. Velik hrup so zagnali Magjari, ko so zasledili v Budi neko pismo, ktero više armadno poveljstvo poklada v ene roke; dva vojaška ministerstva si utegneta večkrat navskriž biti, kakor se bere po časnikih, da sta si finančna ministra zastran solí že navskriž; ogerski finančni minister se je neki ustavil temu, kar hoče cislajtanski finančni minister, namreč, da se 160.000 centov solí iz cesarskih ogerskih solin prodá; cena mu je prenizka, ker se lahko na Turško draže spečá; tako trdi ogerski finančni minister. — Na cesarskih uradnijah vse ogerske dežele so avstrijskega orla sneli in ogersko krono na njegovo mesto postavili. Sploh se Magjari podvizujejo, da spravijo vse v kraj, kar bi jih spominjalo na — Avstrijo. — Pravijo, da hočejo tudi svoje lastne pisemske marke imeti. Kaj še vse! — Prvo delo ogerskega finančnega ministra bilo je to, kakor dunajski časniki pripovedujejo, da je pisal na Dunaj po en milijon goldinarjev, ker so ogerske blagajnice (kase) prazne. Čudno, da so se Ogrí, ki so cesarske orle tako hitro odpravili z uradnih napisov, vendar še spomnili — cesarskih kas! — Minister Beust, kakor „Telegraf“ trdi, še vedno misli na to, da bi se državnim denarnim stiskam pomagalo s tem, da bi cerkveno premoženje se zastavilo. Pravijo, da hočejo prevzeti to stvar neki angleški bogataši. Ob enem čujemo iz Ogerskega enake novice. Ogersko ministerstvo pa neki hoče naravnost prodati cerkveno imetje. — Govori se tudi o novem finančnem namenu in sicer tem, da vlada misli telegraf v najem dati nekemu angleškemu društvu. — Presvitli cesar se je vrnil le za dva dni (zadnja praznika) iz Buda-Pešta na Dunaj, pa potem sopet pride nazaj. — Kolikor bolj zdaj po koncu

nosijo glave Magjari, toliko bolj so potrđi Hrvatje, ne le zato, da se brez zaslišanja njihovega deželnega zbora razsoja o njih, ampak tudi zato, ker se nova rekrutna postava v kljub uporú cele dežele prisiljeno izvršuje. Vrh tega so odkritosrčnega „Pozora“, v kratkem času tri liste v prepoved djali in govorilo se je celo, da bode popolnoma ustavljen. Vse to kaže, kako oblačno je politično obnebje Avstrije dan danes, ker sama „N. fr. Presse“, nedavno še vsa zamaknjena v magjarsko politiko, zdaj že pravi: „da bi se kar slepi podvrgli ogerskemu elaboratu, to baronu Beustu nikdar ne bode obveljalo ne pri centralistih, ne pri federalistih, in še pri tistih autonomistih ne, katerim je po Avseeskem programu res za to bilo, da se skupne državne zadeve skupno obravnavajo.“ — Nekteri Magjarom udani Hrvatje so poklicani v posvèt v Pešt; je li ta magjaronska gospôda surogat ustavnega sabora trojedne kraljevine? Pa saj dan danes se rado dela le po — manjšinah! — Značajni rodoljub jugoslavenski baron Kušlan je v Zagrebu 12. dne t. m. na veliko žalost domovini umrl. — Kakor strela z jasnega neba — tako piše vladen list — je prišla novica, da se je, kakor poprej Badensko, tako tudi zdaj Bavarsko zavezalo s prusko vlado v brambo in upor. Našemu ministru unanjih zadev se je še zmiraj sanjalo, da Cislajtanija stopi v južno nemško zvezo; kar mora zdaj slišati, da vse severne in južne nemške dežele so že zvezane s prusko! Komaj je hrup te „strele z jasnega“ nekoliko potihnil, že pride druga strela za Avstrijo, namreč ta, da tudi Grško, Srbija, Rumunija in Črnagora so stopile v zvezo za brambo in upor. Kaj bo iz vsega tega, kadar bode začelo klenkati Turčiji? To so sila važna vprašanja. Na Turškem se vedno bolj kuha. Trdnjave je Turčija že prepustila Srbom in bo moralo menda tudi otok Kandijo, kjer se še vedno bijejo Grki in Turki, prepustiti grškemu kraljestvu. Rus in Prus se pripravljata na boj, in v romunsko armado stopilo je mnogo pruskih oficirjev. Avstrija ne gre niti z Francozom niti Rusom in ima zopet svoje poti; da bi le zopet nesrečne ne bile! Ruska vlada se pripravlja še posebno na boj; poslala je agenta v severno Ameriko, da nakupuje tam ameriškanskih novih pušek, kajti Rusija hoče hiteti. Ruski vojaki so vsi vneti za boj in prepevajo pesem, ki se tako konča: „Sveta Rusija! razpni svoj sveti križ na mošejah Carigrada; sveti car vodi nas v boj, da se mašujemo za Sebastopolj.“ Ruska vlada se krepko poteza za kristjane na Turškem. Ona pravi: Po koranu (Turkom sveto pismo) Turki kristjanom nikakor ne morejo in ne smejo biti pravični; zatorej je neobhodno potrebno, da se kristjani od Turkov ločijo. Véliki ruski knez je v Sebastopolji pri javnem obedu nazdravil Grkom, ki se zdaj bojujejo zoper Turke; ta zdravica je izbudila velik hrup po vsi Evropi, in kaže, da turško vprašanje mora se kmali rešiti.

(Postano.)

S 1. aprilom se začne novo naročilo na dunajski, slovanske interese zastopajoči časnik „Zukunft“, kateri obilo dopisov in telegramov prinaša iz dežel našega cesarstva in še posebno iz slovenskih krajev. Bogato je obložen tudi z izvirnimi dopisi iz Belega grada, Sarajeva, Bukurešta, Aten in Carigrada.

Naročnina za mesec dni: 1 gold. 40 kr., za četrt leta 4 gold.